

ներով, ուր գոյնզգոյն ծաղկունք հազարներով կը բացուին, ուր անտառք կը հնչեն սոխակին և սա-
րեակին գեղգեղներով, դարձեալ կը բորբոքի նո-
ցա մէջ Ղրիմ դառնալու փափաքը, ափերնուն
մէջ կ'առնուն զատիկ կոշուած փոքր միջատը ու
կը հարցընեն կողկողագին «Ղրիմին ճամբան ո՞րն
է » . անբան մեջատը չփոթած՝ մի այս և մի այն
կողմը կ'երթայ :

Ղրիմեցի գաղթականաց մի մասն, կորուսեալ հայ-
րենեաց ցաւով, միանգամայն չկարենալով դիմանալ
օդոց խստութեան, այդ անտիրելի աշխարհքին մէջ
կը փակեն աչքերը . մնացեալք տակաւ կը հասկնան
որ իրենք չատ անգոր են մաքառելու հզօր իշխանու-
թեան դէմ . միւս կողմանէ հզօրագոյն ևս հարկ
մի կը ստիպէ զնոսա՝ ի Ղրիմ վերագարձի ցնորքն
մէկ կողմ դնելով՝ աշխատութեան ձեռք զարնել .
այդ հարկն էր կարևոր ապրուստի և առտնին
պիտոյիցը : Նեղը ինկած Նախիջևանցին, և ըստ
վկայութեան նոցա, «ասեղով հորեր փորելու ստի-
պուած », կը սրէ գեղացին իւր խոփը, և խազա-
խաց աշխարհին հօդն տակն ու վրայ կը բերէ .
քաղաքացին, ըստ բնատուր հանճարոյ, վաճառա-
կանութեան ձեռք կը զարնէ, և շահաւոր կեր-
պով իրեն կը ծառայեցնէ Դոնի ալիքը . Սիբե-
րիայէ սկսեալ մինչև ցկասպիական ծով, քաղաքէ
քաղաք, տօնավաճառէ տօնավաճառ կը յաճախէ
Նովկորոտ, խարքով, Քիեւ, Փոլթաւա, կաշի,
մորթ, ճարպ, իւղ, բուրդ, երկաթ, ածուխ, ցո-
րեան, ձուկն և այլ և այլ ձեռագործ ապրանք-
ներ՝ կ'առնու կը ծախէ, և քիչ ժամանակի մի-
ջոց այնպիսի նոր վաճառաշահութեան դռներ կը
բանայ այն վայրենի աշխարհին մէջ, որ օտարք